

Duration: 2 hours

Total Marks: 60

- Note:** i. All questions are compulsory.
ii. Figures to the right indicate full marks.

Q.1. Define Research? Explain the features and importance of Research in Business. (15)

OR

Q.1a. Explain the significance of research design. (8)

Q.1b. Discuss the sources and types of Hypothesis. (7)

Q.2. Explain the various stages in the research process. (15)

OR

Q.2a. Discuss the steps in Questionnaire Designing. (8)

Q.2b. Describe the limitations of secondary data Collection. (7)

Q.3. Explain in brief the significance of Data Processing. (15)

OR

Q.3a. What is Research Report? Explain the structure of Research Report Writing. (8)

Q.3b. Discuss the tools and techniques of statistical analysis. (7)

Q.4) A) Fill in the blanks with appropriate option (5)

1. Execution of research depends on availability of _____

a) Bibliography	b) Information
c) Project Report	d) Area

2. _____ research is also called as basic research.

a) Applied	b) Pure
c) Exploratory	d) Diagnostic

3. Identifying problems and finding solutions thereupon is one of the objectives of _____.

a) Action	b) Research
c) Business	d) None

4. _____ question offers choice.

a) Multiple	b) Dichotomous
c) Alternative	d) Hyper

5. Informants should be treated _____.

a) Casual manner	b) Like unwanted customer
c) Not important	d) with dignity and decency

Q.4) B) State whether the following statements are True or False (5)

1. Research Methodology is based on ethical neutrality.
2. Questionnaires is used to collect secondary Data in research work.
3. Tabulation helps to arrange to classified Data into statistical tables.
4. Z test is used to test Hypothesis when sample size is less than 30.
5. Technical report is primarily meant for non-academic or non-professional people.

Q.4) C) Match the column (5)

Group A	Group B
1) Research Methodology	1) Superscripted numbers
2) Hypotheses	2) Primary Data
3) Foot Notes	3) Chi-square test
4) Bibliography	4) Multipurpose activity
5) Mail Survey	5) Data Source

OR

Q.4) Write short notes (Any Three) (15)

- i. Literature review.
  - ii. Types of Questionnaires
  - iii. Primary Data
  - iv. Ethical norms in research
  - v. Interpretation of Data.
-

मराठी रूपांतर

वेळ: २ तास

गुण: ६०

टीप: अ) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत .

ब) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्र.१. संशोधनाची व्याख्या लिहा? व्यवसायातील संशोधनाची वैशिष्ट्ये आणि महत्त्व स्पष्ट करा. (१५)

किंवा

प्र.१अ. संशोधन रचनेचे महत्त्व स्पष्ट करा. (८)

प्र.१ब. गृहितकांचे स्रोत आणि प्रकार यांची चर्चा करा. (७)

प्र.२ संशोधन प्रक्रियेतील विविध टप्पे स्पष्ट करा. (१५)

किंवा

प्र.२अ. प्रश्नावली रचनेतील पायऱ्यांची चर्चा करा. (८)

प्र.२अ. दुय्यम माहिती संकलनाच्या मर्यादांचे वर्णन करा. (७)

प्र.३. माहिती प्रक्रियेचे महत्त्व थोडक्यात सांगा. (१५)

किंवा

प्र.३अ. संशोधन अहवाल म्हणजे काय? संशोधन अहवाल लेखनाची रचना स्पष्ट करा. (८)

प्र.३ब. सांख्यिकीय विश्लेषणाची साधने आणि तंत्रे यांची चर्चा करा. (७)

प्र.४. अ) योग्य पर्यायासह रिक्त जागा भरा. (५)

1. संशोधन पूर्ण करण्यासाठी _____ च्या उपलब्धतेवर अवलंबून असते.

अ) ग्रंथ सूची ब) माहिती

क) प्रकल्प अहवाल ड) क्षेत्र

2. _____ संशोधनाला मूलभूत संशोधन असेही म्हणतात.

अ) लागू ब) शुद्ध

क) अन्वेषणात्मक ड) निदान

3. समस्या ओळखणे आणि त्यावर उपाय शोधणे हे _____ चे एक उद्दिष्ट आहे.

अ) कृती ब) संशोधन

क) व्यवसाय ड) काहीही नाही

4. _____ प्रश्न पर्याय सूचित करतो.
 अ) बहू
 क) पर्यायी
 ब) द्विभाजक
 ड) हायपर

5. माहिती देणाऱ्यांना _____ मानले पाहिजे.
 अ) अनौपचारिक पद्धतीने
 क) महत्वाचे नाही
 ब) अवांछित ग्राहकाप्रमाणे
 ड) सन्मान आणि सभ्यतेने

प्र. ४.ब) खालील विधाने सत्य किंवा असत्य आहेत हे सांगा (५)

6. संशोधन पद्धती नैतिक तटस्थतेवर आधारित आहे.
7. संशोधन कार्यात दुय्यम माहिती गोळा करण्यासाठी प्रश्नावली वापरली जाते.
8. सारणी (Tabulation) सांख्यिकीय तक्त्यामध्ये वर्गीकृत माहितीची व्यवस्था करण्यास मदत करते.
9. जेव्हा नमुना आकार ३० पेक्षा कमी असतो तेव्हा गृहीतक तपासण्यासाठी Z चाचणी वापरली जाते.
10. तांत्रिक अहवाल हा प्रामुख्याने गैर-शैक्षणिक किंवा गैर-व्यावसायिक लोकांसाठी असतो.

प्र. ४.क) स्तंभ जुळवा (५)

गट अ	गट ब
१) संशोधन कार्यप्रणाली	अ) सुपरस्क्रिप्टेड संख्या
२) गृहीतके	ब) प्राथमिक माहिती
३) तळ टीप (फूट नोट्स)	क) Chi-square चाचणी
४) ग्रंथसूची	ड) बहुउद्देशीय क्रिया
५) मेल सर्वेक्षण	इ) माहिती स्रोत

किंवा

प्र. ४. टीपा लिहा (कोणत्याही तीन) (१५)

- i. साहित्य समीक्षा.
- ii. प्रश्नावलीचे प्रकार
- iii. प्राथमिक माहिती
- iv. संशोधनातील नैतिक नियम
- v. माहितीचे अन्वयन.